

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
19/2248

Vår ref
20/1663-4

Dato
29. september 2020

Høring om gjennomføring av EUs forordninger om etableringen av et inn- og utreisesystem (EES) og et fremreisesystem (ETIAS)

Vi viser til brev av 3. juli 2020 med høring om gjennomføring av EUs inn- og utreisesystem (Entry/Exit System) og fremreisesystem (European Travel Information and Authorization System – ETIAS).

Det er foreslått endringer i grenseloven, utlendingslov- og forskrift og politiregisterforskriften for å gjennomføre ovennevnte EU-forordninger.

Samferdselsdepartementet har ingen merknader til lovforslaget som sådan, men vil gjerne knytte noen kommentarer til de økonomiske og administrative konsekvensene, spesielt for lufthavnene.

Samferdselsdepartementet har registrert at det i høringsbrevet om "Økonomiske og administrative konsekvenser" er opplyst at bemanningsøkningen som er skissert i hovedsak er knyttet til håndtering av kontroll på sjøgrensen samt til bemanning av nasjonal ETIAS-enhet som blant annet skal behandle søknader om fremreisetillatelse, koordinere/samarbeide med andre nasjonale ETIAS-enheter og EUROPOL mv. Det står videre at bemanningsøkning eller investering i løsninger for å redusere mulig økt kø og ventetid som følge av at grensekontrollen vil ta lengre tid, inngår ikke i kostnadsestimatet, og det er forventet at ventetider i grensekontrollen blant annet ved lufthavnene vil kunne øke dersom kontrollkapasiteten ikke økes for å kompensere for økt tidsbruk.

Det har som kjent til tider vært lange køer i grensekontrollen på Oslo lufthavn, før innføringen av dette regelverket. Dette har blant annet medført at passasjerer har mistet videre flyavganger og gitt økte kostnader for flyselskapene som må booke om passasjerene. Avinor har i sitt høringssvar av 4. september 2020 vist til at de foretok en simulering av trafikkavviklingen basert på trafikkprognoser per oktober 2019 der de anslår at forventet køtid for tredjelandspassasjerer i trafikk-peak er forventet å vokse til 2,5 timer for avreisende og 4 timer for ankomende passasjerer dersom man ikke igangsetter tiltak i forbindelse med innføringen av nytt regelverk. Økte køer i grensekontrollen vil også gjelde andre lufthavner med "Non-Schengen" trafikk. Samferdselsdepartementet påpeker at disse utfordringene for lufthavnene ikke har kommet klart nok frem i redegjørelsen for økonomiske og administrative konsekvenser. Det må komme klart frem.

Avinor har i sitt høringssvar påpekt at det for sjø- og landegrenser er politiet selv som finansierer alle tiltak ved gjennomføringen av regelverket og at det tilsvarende bør gjelde for lufthavnene. Samferdselsdepartementet støtter Avinor i dette synspunktet.

På grunn av Covid-19 er det vanskelig å si hvordan trafikksituasjonen blir fremover og når eventuelt flytrafikken vil ta seg opp igjen. Imidlertid vil Covid-19 og krav til smitteverntiltak stille større krav til areal per passasjer og dette vil kunne føre til utfordringer som da må løses ved innføringen av nytt regelverk.

Med hilsen

Tomm Alexander Øvre (e.f.)
fungerende avdelingsdirektør

Anne Margrethe Viken
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer